

А К Т
лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів
з поліпшення санітарного стану лісів по Звягельському надлісництву філії
«Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

"31" липня 2025 року

м. Звягель Житомирська область

Нами, завідувачем сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" Державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Віталієм СТЕГНЯКОМ, провідним інженером-лісопатологом сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Тамарою ІВАЦКО (відповідно до листа філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 25.07.2025 року № 15828/40.1.9-2025), помічником начальника Звягельського надлісництва філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" Олександром ЯРЕМЧУКОМ, лісничим Броницького лісництва Іваном ДІДУСОМ, лісничим Городницького лісництва Юрієм ЛАБУНЦЕМ, лісничим Малоцвілянського лісництва Григорієм ОМЕЛЯНЧУКОМ, лісничим Липинського лісництва Сергієм ОСТАПЧУКОМ, лісничим Червоновольського лісництва Юрієм НЕВОЙТОМ, лісничим Кленівського лісництва Іваном ШАПОВАЛОМ, лісничим Глумчанського лісництва Артуром ЧИРКОМ, лісничим Барашівського лісництва Василем МЕЛЬНИКОМ, лісничим Королівського лісництва Сергієм ОЛЕКСІЙЧУКОМ, лісничим Гартівського лісництва Віталієм ПАЛІЄМ, лісничим Ємільчинського лісництва Юрієм ЯЦЕНКОМ, лісничим Жужельського лісництва Владиславом МЕЛЬНИКОМ, лісничим Надслучанського лісництва Олександром КОСТЮКОМ, лісничим Кочичинського лісництва Русланом ЯКОВЧУКОМ, лісничим Курчицького лісництва Андрієм СКИДАНОМ в період з 29.07.2025 року по 31.07.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" і знаходяться на території лісництв Звягельського надлісництва на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, см	запас деревостану, м3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Броницьке	4	4	9.5		9.5	6ДЗ2БП2ОС	66	0.70	1	23	28	280	4	стовбурові гнилі, трутовики, стовбурові шкідники	10
	39	34	3.1		3.1	10СЗ+ДЗ+БП	61	0.60	1А	24	28	310	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	5
	40	26	3.4		3.4	9СЗ1БП+ОС	52	0.70	1А	22	26	300	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10

Броницьке	46	19	1.5		1.5	10СЗ+БП	52	0.70	1А	22	26	320	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	5
	47	15	8.5	(1)	2.6	10СЗ+БП	76	0.60	1	25	28	320	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	50	31	4.7	(1)	4.1	9СЗ1БП+ЯЛЕ	50	0.70	1А	21	24	280	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	53	9	10.0	(1)	1.5	9СЗ1БП+ДЗ+ОС	86	0.70	2	24	28	310	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	54	3	2.2		2.2	6СЗ2ВЛЧ2БП+ОС	86	0.70	1	27	36	340	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	65	31	3.6		3.6	10СЗ+БП	76	0.70	2	22	26	330	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	5
Разом ВСР					31.5										
Городницьке	4	12	7.5		7.5	5БП2СЗ1ДЗ1ВЛЧ1ОС	60	0.70	2	23	26	260	4	стовбурові гнилі, трутовики, стовбурові шкідники	25
	37	13	1.2		1.2	9СЗ1БП+ВЛЧ	72	0.60	1А	26	32	330	2	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	37	17	2.9		2.9	4СЗ3БП2ОС1ВЛЧ	76	0.80	1	26	28	340	2	буревій, соснові лубоїди, златки, трутовики	5
	47	36	9.4	(3)	5.2	10СЗ+БП	115	0.60	2	26	32	320	2	буревій, соснові лубоїди, златки, трутовики	10
Разом ВСР					16.8										
Малоцвілянське	63	6	6.6	(1)	1.9	6ДЗ2БП1ОС1СЗ	90	0.70	1	27	30	320	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	70	6	1.3		1.3	8СЗ2БП+ОС	65	0.80	1А	27	30	410	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
Разом ВСР					3.2										
Липинське	28	11	6.4		6.4	6СЗ3БП1ДЗ	54	0.80	1А	23	28	320	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	28	13	5.7		5.7	5СЗ3БП2ОС+ДЗ	55	0.70	1А	23	28	270	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	28	19	4.9		4.9	5СЗ4БП1ДЗ+ЯЛЕ	48	0.70	1А	22	28	230	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	15
	28	25	3.0		3.0	7СЗ1ДЧР2ДЗ+ЯЛЕ	52	0.80	1Б	24	28	340	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	28	34	2.3		2.3	10СЗ+БП	56	0.70	1А	24	28	370	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	19	23	4.9		4.9	8СЗ2БП	70	0.60	2	21	24	220	4	буревій, соснові лубоїди, златки, трутовики	10
Разом ВСР					27.2										
Червоновольське	20	2	5.5		5.5	4ВЛЧ3БП2ДЗ1ГЗ	56	0.80	2	22	28	250	4	стовбурові гнилі, трутовики, стовбурові шкідники	10
	26	20	1.2		1.2	10СЗ+БП	56	0.80	1А	24	28	440	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	30	28	3.4		3.4	4БП3ОС2ВЛЧ1СЗ	66	0.70	1	24	30	300	4	стовбурові гнилі, трутовики, стовбурові шкідники	5
	32	11	2.5		2.5	10СЗ+БП	62	0.70	1	23	28	370	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10
	32	17	4.5		4.5	9СЗ1БП	51	0.80	1	20	24	300	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	10

[illegible]

Кочичинське	28	4	2.6		2.6	10СЗ+БП	66	0.75	1	21	22	300	4	соснові лубоїди, златки, трутовики	15
	42	40	3.7		3.7	5БП2ВЛЧ1ОС1С31ДЗ	70	0.80	2	24	24	290	4	стовбурові гнилі, трутовики, стовбурові шкідники	15
	49	3	4.7		4.7	4БП2ОС2ВЛЧ2СЗ+ДЗ	75	0.70	2	23	24	260	4	стовбурові гнилі, трутовики, стовбурові шкідники	20
Разом ВСР					11.0										
Курчицьке	13	23	13.0	(2)	12.6	8СЗ2БП	70	0.80	1	25	26	370	4	стовбурові гнилі, трутовики, стовбурові шкідники	5
	Разом ВСР					12.6									
ВСЬОГО ВСР					291.4										

Загальна обстежена площа по Звягельському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 291.4 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- соснові лубоїди	142.6 га
- стовбурові гнилі, трутовики	135.3 га
- буревій	13.0 га
- короїд типограф	0.5 га

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шести зубий короїд (*Ips sexdentatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі по 2 - 3 дерева). Сухостійні дерева зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 3 штук до 7 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабкого (5%) до середнього ступенів пошкодження (10%). Всі дерева відпрацьовані комплексом златок.

Ялинові насадження в Надслучанському лісництві (кв.45 вид. 19 пл. 0.3 га та кв 45 вид. 20 пл. 0.2 га) пошкоджені короїдом типографом (*Ips typographus*) в слабкому ступені (до 5%). Характер всихання – поодинокий та груповий. Деревя V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників з родини златок, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю вхідних та вихідних льотних отворів короїда типографа, про що свідчать смоляні потьoki на стовбурах дерев.

Листяні породи дерев вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі берези повислої (БП), осики (ОС) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева берези повислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водянкою, дерева осики від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicercia alni*). Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламні гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

Насадження в Городницькому лісництві (кв. 37 вид. 17 пл. 2.9 га; кв. 47 вид. 36(3) пл. 5.2 га) і в Липинському лісництві (кв. 19, вид. 23 пл. 4.9 га) пошкоджені стихійним лихом (буревій 2025 року), внаслідок чого утворилася значна кількість буреломних та вітровальних дерев, дерев зі зламаними стовбурами, з нахилом стовбура більше 30 градусів, відламанною кроною та її частин, тощо, характеризуються змішаним характером пошкодження – переважно куртинного та групового характеру. Ступінь пошкодження – слабкий (до 10% вибірки від запасу деревостану).

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 11.7 га у 2025 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2018 року (станом на 01.01.2019 року) по ДП «Городницьке лісове господарство», ДП «Смільчинське лісове господарство» та ДП «Новоград-Волинське ДЛМГ» представлених для лісопатологічного обстеження.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проведені силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки в стадії завершення, ділянки остовповані та відмежовані в натурі..

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" та Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- 4-й - Звягельському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" "ДП "Ліси України".

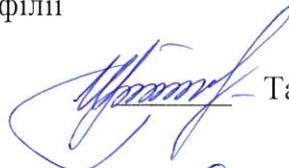
ПІДПИСИ:

Завідувач сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Віталій СТЕГНЯК

Провідний інженер-лісопатолог сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Тамара ІВАЦКО

Помічник начальника Звягельського надлісництва філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Олександр ЯРЕМЧУК

Лісничий Броницького лісництва

Іван ДІДУС

Лісничий Городницького лісництва

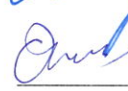
Юрій ЛАБУНЕЦЬ

Лісничий Малоцвілянького лісництва

Григорій ОМЕЛЯНЧУК

Лісничий Липинського лісництва

Сергій ОСТАПЧУК

Лісничий Червоновольського лісництва

Юрій НЕВОЙТ

Лісничий Кленівського лісництва

Іван ШАПОВАЛ

Лісничий Глумчанського лісництва

Артур ЧИРКО

Лісничий Барашівського лісництва

Василь МЕЛЬНИК

Лісничий Королівського лісництва

Сергій ОЛЕКСІЙЧУК

Лісничий Гартівського лісництва

Віталій ПАЛІЙ

Лісничий Ємільчинського лісництва

Юрій ЯЦЕНКО

Лісничий Жужельського лісництва

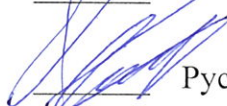
Владислав МЕЛЬНИК

Лісничий Надслучанського лісництва

Олександр КОСТЮК

Лісничий Кочичинського лісництва

Руслан ЯКОВЧУК

Лісничий Курчицького лісництва

Андрій СКИДАН